

NOTA VII.

(Pag. 142, lin. 19, ad verb. *Missæ privatorum*.)

Si tamen usus alicubi vigerit, ut Parisiis, etiam privatim celebrare licitum est in cœnâ Domini et sabbato sancto, quia, ut jam diximus, decreta S. C. R. quamvis à Papâ expressè confirmata, minimè obligant ubi non fuerunt promulgata.

NOTA VIII.

(Pag. 157, lin. 8, ad verb. *Loco reconciliationis*.)

De his et similibus legere oportet Rituale vel Statuta diœcesis. Generatim in Galliis usu receptum est ut simplices Sacerdotes, de licentiâ Episcopi, cum aquâ benedictâ ecclesiam reconcilient, etiamsi fuerit consecrata.

NOTA IX.

(Pag. 172, lin. 32, ad verb. *Paramenta*.)

Facultatem benedicendi paramenta vulgò concedunt Galliarum Episcopi; quia communiter non reputantur ordinis episcopalis nisi benedictiones quæ fiunt adhibito chrismate, quamvis aliæ quædam Episcopis usu vel legibus reserventur, quæ ex eorum delegatione à simplici Sacerdote fieri possunt.

NOTA X.

(Pag. 182, lin. 15, ad verb. *Crucifixi apposita*.)

De habendâ vel amovendâ cruce dum expositum est SS. Sacramentum, sequenda est loci consuetudo, quæ varia est in variis diœcesibus.

NOTA XI.

(Pag. 186, lin. 37, ad verb. *Divinis officiis*.)

Nihilominus in Galliis Episcopi potestatem usu retinuerunt concedendi licentiam cum pileolo vel ficiâ cæsarie celebrandi. Imò communiter admittitur licentiâ opus non esse cum adest gravis necessitas, modo tamen non sit ex se diuturna nec facilis sit recursus ad Episcopum. De hoc tamen consulendæ sunt locorum leges.

NOTA XII.

(Pag. 192, lin. 5, ad verb. *Decenter tolerari*.)

Hic ultimò notandum est quemque teneri rubricas speciales vel consuetudinem nosse propriæ diœcesis, ne fortè ab his recedendo scandalum præbeat, cum non eadem sint ubique leges vel consuetudines, circa plures quæstiones in fine hujus *Tractatus de Eucharistiâ* propositas.

INDEX

CAPITUM ET DUBIORUM,

CUI ANNECTUNTUR OMNIA SUMMARIÀ, QUÆ SINGULIS CAPITIBUS ET DUBIIS APPONUNTUR, UT SIMUL HIC PRÆ OCULIS HABEANTUR CUNCTÆ RES ET QUÆSTIONES, QUÆ IN QUINTO VOLUMINE CONTINENTUR.

LIBRI VI

TRACTATUS III.

DE EUCHARISTIA.

CAPUT I. De essentia Eucharistiæ. Pag. 1

DUBIUM I. *Quia sit Eucharistia*. Ibid.

189. In quo constituatur, sive consistat essentia Eucharistiæ. 190. Vide Resolutiones apud Busembaum circa rationem specificam et numericam hujus Sacramenti. 191. Quæritur 1. An tota ratio specifica Eucharistiæ salvetur in alterutra specie. Quæritur 2. Unde sumatur unitas numerica Eucharistiæ. 192. An Eucharistia sit necessaria ad salutem necessitate mediî. 193. An Eucharistia sit necessaria adultis ad vitam spiritualem conservandam.

DUBIUM II. *Quæ materia Eucharistiæ*. 6

194. Quæ sit materia proxima hujus Sacramenti. 195. De obligatione consecrandi sub utraque specie. Vide quæ habentur apud Busembaum. 196. Dubitatur 1. An hæc obligatio sit de jure divino, vel ecclesiastico. Dubitatur 2. An Papa possit in ea dispensare. Dubitatur 3. An sit valida consecratio unius speciei sine altera. 197. An aliquando per accidens possit una species sine altera consecrari.

DUBIUM III. *Qualis debeat esse panis in materia Eucharistiæ*. 9

198. An solus panis triticeus sit materia apta. 199. Non est ad Eucharistiâ materia apta: I. Panis ex oryza, leguminibus, etc. II. Massa cruda, aut frixa, sive elixa. III. Panis subactus oleo, lacte, etc. Quid si aqua non naturali. IV. Hostiæ rubræ. V. Panis corruptus. 200. Quinam panis est materia dubia. An ex farro, siligine, amylo. 201. Quinam panis sit materia valida, sed illicita. I. Si modicè alii rei permixtus. II. Si mucidus. 202. Validè etiam, sed illicitè consecrant Latini in fermentato, et Græci in azymo. 203. Dubitatur 1. Quid, si Latinus transeat per Græciam, vel contra. Dubitatur. 2. An Latinus possit celebrare in fermentato ad dandum Viaticum. 204. De hostia fracta, vel maculata. 205. De figura hostiæ consecrandæ. Et an liceat celebrare cum hostia minori.

DUBIUM IV. — *Quale vinum sit materia Eucharistiæ.* 12

206. Quale vinum non sit materia apta. I. Sicera, etc. II. Agresta. III. Acetum. IV. Uvæ. V. Mustum decoctum. 207. Quale sit materia valida, sed illicita. I. Mustum. II. Vinum permixtum. III. An aescens. IV. An congelatum. 208. An sub præcepto gravi aqua miscenda sit vino. Et qualis aqua, et in quam quantitate. Et an mixtio facienda in calice. 209. An aqua mixta vino immediate convertatur in Sanguinem. 210. Quænam quantitas aquæ miscenda in calice. Quid si sanguis cadat super altare, linteum aut corporale, etc.

DUBIUM V. — *Quæ conditiones ad materiam Consecrationis requirantur.* 16

211. Ad validam consecrationem requiritur I, ut materia sit moraliter et sensibilibus præsens. 212. Hinc valide consecrantur hostiæ in ciborio clausæ, vel in tenebris, etc. 213. Invalida tamen consecratur I. Materia post tergum, aut parietem. II. Materia remota. III. Materia valde modica. 214. Requiritur II, ut materia sit certa, et determinata. 215. An consecratur hostia in scio Sacerdote. Et an guttæ vini separatæ. 216. Valida est consecratio I. Si Sacerdos determinet quoquo modo. II. Si putet, hostias esse minores numero. III. Si postquam intenderit eas consecrare, earum obliviscitur. 217. Quid, si ciborium ex oblivione relinquatur extra corporale. IV. Si hostiæ deferantur post oblationem. 218. Quæ requirantur ad licitam consecrationem. 219. Quibus casibus peccet celebrans in consecrando.

DUBIUM VI. — *Quæ sit Forma consecrationis Eucharistiæ.* 23

220. Quæ verba sint de essentia in consecratione panis. Et quæ vini. Et an verba sint proferenda simul recitative, et significative. 221. Quæ forma sit illicita. Quæ invalida. Et quæ dubia. 222. Quæritur I. An in consecratione panis prærequirantur verba: *Qui pridie, etc.* 223. Quæritur II. An in consecratione calicis omnia verba sint de essentia. Quæritur III. Quid significant *hoc, et hic.* Quæritur IV. An conficiatur Eucharistia, si omittatur verbum *est.* 224. Vide plura circa variationem verborum. Quid, si Sacerdos se distrahit in consecrando.

DUBIUM VII. — *Quamdiu Christus maneat in Eucharistia.* 28

225. Infra quantum tempus species consummentur. 226. Quando recipiatur gratia. 227. Quid, si Sacerdos se disponeret inter sumptionem. 228. An recipiatur plus gratiæ, si sumatur utraque species, vel major materia. 229. Quid, si vinum consecratum in aliud vinum, aut liquorem injiciatur.

CAPUT II. — *De causis et subjecto Eucharistiæ.* 30DUBIUM I. — *De Causis.* *Ibid.*ARTICULUS I. — *Ad quem spectet dispensatio Eucharistiæ.* *Ibid.*

230. An solis Sacerdotibus liceat Eucharistiam ministrare. 231. An soli Sacerdotes valide consecrent. 232. Quid notandum de Sacerdotibus consecrantibus simul unam Hostiam, sive cum Episcopo. 233. An Parochus tempore pestis teneatur ministrare Eucharistiam. 234. An inferior Sacerdote ministrans incurrat irregularitatem. 235. An sufficiat consensus Pastoris. 236. Quid, si ministrandum sit Viaticum. 237. Quæritur I. Quando liceat iaconis ministrare. Quæritur II. An liceat Clericis, aut etiam laicis in necessitate sumere Eucharistiam per seipsos. Quæritur III. An liceat laico in neces-

sitate alteri Viaticum ministrare. 238. An Sacerdos extra articulum mortis possit seipsum communicare. 239. An alii præter Pastores possint ministrare Eucharistiam in articulo mortis, et in Paschate. 240. Quibus casibus liceat Regularibus tunc ministrare.

ARTICULUS II. — *Quid requiratur in Ministro ad licitam administrationem Eucharistiæ.* 38

241. An Eucharistia deferenda ad infirmum cum stola, superpelliceo, ac lumine. Quid de Extrema Unctione. 242. An in necessitate liceat currere. 243. An deferre Eucharistiam in equo. Et an tantum ad eam adorandam. 244. An liceat dispensare, vel celebrare posterioribus digitis. Et an medio instrumento tempore pestis. 245. Quando peccet dispensans ob defectum ritus Ecclesiæ. 246. Quibus non liceat porrigere Communionem. 247. An autem communicatio porrigenda reis capite damnatis. Et an semifatis, et obsessis. 248. Quomodo pastor debeat asservare Eucharistiam. Et an Eucharistia asservanda, et deferenda semper sit cum lumine. 249. An ministranda Communio in Missa de Requiem. 250. Quid faciendum, si Hostia decidat in terram. 251. Quid faciendum de fragmentis Hostiarum. 252. Qua hora, et qua die possit dari Communio. 253. Quoties Parochus teneatur ministrare Communionem. 254. Quid notandum circa communionem quotidianam.

DUBIUM II. — *De subjecto seu suscipiente Eucharistiam.* 48ARTICULUS I. — *Quæ requiratur in eo dispositio animæ.* *Ibid.*

255. De præcepto præmittendi Confessionem Communioni. 256. Quæritur I. An hoc præceptum sit divinum, vel ecclesiasticum. 257. Quæritur II. An, qui post Confessionem recordatur mortalis, teneatur ante Communionem illud confiteri. Quæritur III. An teneatur conteri. 258. Quid, si Sacerdos dubitat de peccato commisso. (Remissive ad n. 473, de *Sacram. Pœnit.*) 259. Non excusat à Confessione celebritas, devotio, aut paupertas. 260. Excusat vero. 1. Periculum mortis, et necessitas ministrandi Viaticum. 2. Scandalum, aut nota infamiæ. Quid, si deferatur Viaticum infirmo, qui nequit tam cito explere confessionem. 261. Quid, si populus, aut ipse Sacerdos deberet carere Missa, vel Communione paschali. 262. Quid, si Sacerdos inter celebrandum graviter peccet, vel recordetur peccati præteriti, an teneatur confiteri, si possit. Vide *ibid.* Dubitatur 1. Et an teneatur Missam deserere si nequeat confiteri. Vide Dubitatur 2. 263. Quid, si laicus recordetur mortalis in scamno communicantium. 264. Quando censeatur deesse copia Confessarii. Et quæ distantia Confessarii excuset. Quid, si non adsit nisi Sacerdos simplex, vel Confessarius excommunicatus, etc. 265. Quæritur I. Quid, si Sacerdos habeat peccatum reservatum, et desit Confessarius habens facultatem. Quæritur II. An tunc teneatur confiteri mortalia tam reservata, quam non reservata. Quæritur III. Quid, si habeat excommunicationem reservatam. 266. Quæritur IV. Quomodo intelligendum præceptum confitendi quamprimum. Quæritur V. An ad illud teneatur Sacerdos celebrans sacrilegè. Quæritur VI. An celebrans confessus, et oblitus peccati. 267. Quæritur VII. An Sacerdos non confessus, qui meminit peccati post Consecrationem. 268. Quæritur VIII. An præceptum confitendi quamprimum obliget etiam laicos. 269. Effectus Eucharistiæ. 270. Quæritur I. An accedere ad Eucharistiam cum veniali habituali sit novum veniale. Quæritur II. An communicans cum veniali actuali peccet venialiter, et fructum amittat.

ARTICULUS II. — *Quæ requiratur dispositio corporis.* 61

271. An pollutio, et actus conjugalis impediunt à Communionem. 272. Quæritur I. Quid, si pollutio fuerit voluntaria. Et quid si involuntaria. 273. Quæritur II. An semper sit veniale accedere ad Eucharistiam post copulam conjugalem. 274. Quæritur III. An conjux reddens debitum teneatur ea die abstinere à Communionem. 275. An macula externa, ut lepra, etc., impediunt à Communionem, et an à celebrationem. An menstrua. An latio armorum. 276. An Sacerdos communicans extra Missam debeat esse stola indutus. 277. De jejuniis naturalibus ad Communionem prærequisito. Vide resolutiones apud Busembaum. 278. Prænot. 1, hoc non esse de præcepto divino. Prænot. 2, non dari in eo parvitatem materiæ. Prænot. 3, tria requiri ad solvendum hoc jejunium, ex tribus regulis, videlicet: 279. Regula I. Ut res sumatur ab extrinseco. Dubitatur 1. An frangat jejunium voluntaria tractio reliquiarum cibi. Dubitatur 2. An guttulæ aquæ commixtæ cum saliva, aut jusculi degustati. An saccharum ante mediam noctem in os immissum. An aqua hausta à lapsu in flumen. An sanguis haustus è digito. Quid si desuat à capite. 280. Regula II. Ut res sumatur ad modum comestionis aut potationis. Dubitatur I. An frangat jejunium pulvis tabaci sumptus per nares. Dubitatur 2. An fumus tabaci. Dubitatur 3. An tabaci folia, vel aromata dentibus contrita. 281. Regula III. Ut sumatur res habens rationem cibi, aut potus. Hinc quæritur, an solvat jejunium comestio capillorum, lanæ, ligni, chartæ, lapillorum, cretæ, et similium. 282. An liceat sequi ultimum inter horologia. Et quidem si quis deglutiat cibum post primum ictum. An in dubio soluti jejunii liceat communicare. Vide hic, et tom. I, lib. 1, num. 80. 283. An sit peccatum sumere cibum, vel expuere statim post Communionem. 284. In quibus casibus possit quis communicare non jejunus. 285. An liceat iterum dare Viaticum infirmo non jejunato. Dubitatur I. Quanto tempore una Communionem debeat ab alia distare. Dubitatur 2. An qui communicaverit paucis ante diebus ex devotione, teneatur, adveniente periculo mortis, sumere Viaticum. Dubitatur 3. An, qui mane Communionem receperit. Dubitatur 4. An Sacerdos possit aliquando omittere verba: *Accipe Viaticum, etc.* 286. An Sacerdos possit celebrare non jejunus, ad dandum alteri Viaticum. An, ad dandum sibi ipsi. 287. An liceat communicare post cibum, ne Eucharistia pereat, aut male tractetur. An ad vitandum scandalum. 288. An ad perficiendum Sacrificium vel Communionem. 289. An ad vitandam mortem. An liceat communicare ante somnum, vel digestionem.

ARTICULUS III. — *Quæ, et quanta sit obligatio sumendi Eucharistiam.* 84

290. An Communionem in adultis sit necessaria necessitate mediæ. (Vide dicta n° 192.) 291. An et quando quisque in periculo vitæ teneatur sumere Communionem. 292. Quid agendum in periculo vomitus, vel in casu delirii. 293. An pueris ministrandum Viaticum. Vide alia notanda apud Busembaum. 294. De obligatione communicandi. 295. Quando obliget præceptum divinum, et quando ecclesiasticum. 296. Dubitatur I. Quomodo computandus annus obligationis. 297. Dubitatur II. An, qui non communicavit in Paschate, teneatur communicare quamprimum. Quid, si quis ad implendum præceptum Paschale, prævidens impedimentum, Communionem anticipavit. 298. Dubitatur III. An, qui non possit communicare in Paschate, teneatur prævenire. 299. Dubitatur IV. An teneantur fideles tollere impedimentum, ut Communionem Paschali satisfaciant. 300. De obligatione communicandi in Parochia. An eximantur Sacerdotes, Peregrini, famuli Religio-

sorum. An alii ex consensu Pastoris. 301. De obligatione puerorum communicandi in Paschate. Quæritur I. An pueri teneantur, aut possint communicare statim post usum rationis. Dubitatur 1. Qua ætate censeantur obligati ad Communionem. Dubitatur 2. An infantibus sit danda Communionem in articulo mortis. 302. Quæritur II. An possit ministrari Communionem amentibus. 303. Quæritur III. An semifatus, mutis, surdis, et obsessis.

CAPUT III. — *De Eucharistia, ut est Sacrificium.* 95DUBIUM I. — *Quid sit Missa, et quæ obligatio Sacerdotum circa illam.* Ibid.

304. Definitio Sacrificii Missæ. Notandum I. Quomodo definiatur Sacrificium in genere. Notandum II. Quomodo distinguantur sacrificia. Et quomodo Sacrificium Eucharistiæ omnia illa contineat. Et in quo differat à Sacrificio Crucis. Notandum III. An Missa sit verum Sacrificium. 305. In quo consistat essentia sacrificii Missæ. 306. An ad essentiam Sacrificii requiratur Consecratio utriusque speciei. 307. Quinam sint offerentes in Sacrificia Missæ. 308. Pro quibus possit offerri Missa. 309. Dubitatur 1. An pro excommunicatis. Dubitatur 2. An pro infidelibus. 310. An pro Defunctis. 311. Effectus Sacrificii Missæ sunt quatuor. I. Remissio peccatorum. II. Remissio poenarum. III. Augmentum gratiæ. IV. Impetratio bonorum. 312. De valore, et fructu Missæ. An Missa habeat valorem infinitum. Et an fructus Missæ pendeat à probitate celebrantis. 313. De obligatione celebrandi, quam habent Sacerdotes. Dubitatur 1. An ipsi ex præcepto gravi teneantur aliquando celebrare. Dubitatur 2. Quoties in anno teneantur celebrare simplices Sacerdotes. Quoties Parochi. Quoties Episcopi. 314. De Missa conventuali quotidie celebranda. 315. De obligatione dicendi tempore debito Missas pro accepto stipendio. 316. Quædam prænotanda circa originem stipendii. 317. Quæritur I. An liceat Sacerdoti diviti accipere stipendium pro Missis. Et an peccet graviter, qui principaliter celebrat pro stipendio. Quæritur II. Quomodo peccet Sacerdos differendo celebrationem. Et quæ dilatio censeatur modica. Quid, si Missæ tradantur Communitati. Quæritur III. An peccet graviter Sacerdos omittens sacrum promissum pro parvo stipendio. Quæritur IV. Quid, si Missa sit gratuito promissa. 318. An liceat accipere stipendium pro applicatione fructus specialissimi. Et an accipere plura stipendia pro una Missa. 319. A quo, et quomodo taxandum sit stipendium. 320. Dubitatur 1. An Regulares teneantur servare taxam Episcopi. Dubitatur 2. An Episcopus possit prohibere, ne accipiatur stipendium majus taxa. Dubitatur 3. An, ne accipiatur stipendium minus. An autem qui acceperit, possit minuere numerum Missarum. Dubitatur 4. An liceat pacisci de stipendio. Dubitatur 5. Quomodo taxandum stipendium Missarum, quas reliquit testator. 321. Non licet celebrare per alium, retenta parte stipendii. Exceptio I. Si stipendium detur intuitu personæ. Exceptio II. Si alter Sacerdos verè sponte condonet partem. Excipitur III. Beneficiarius, Capellanus, et Sacerdos obligatus ex legato sibi relicto sua vita durante. 322. Dubitatur 1. An, qui retinet partem stipendii teneatur ad restitutionem. Et cui restituendum. Dubitatur 2. Quid de Procuratore, vel Executore testamenti. Dubitatur 3. An colligens eleemosynas possit partem retinere pro suo labore. Dubitatur 4. An possint commutari Missæ majoris stipendii cum Missis minoris. Dubitatur 5. An Administratores Ecclesiarum possint aliquid retinere pro expensis. 323. De obligatione Beneficiariorum et Parochorum applicandi Missas. 324. Quæritur I. Cui debeant applicari Missas Beneficiari et Capellani Monialium, aut Confraternitatum. Quid, si capitale fundationis Beneficii, aut Capellanæ sit infructiferum. Quæritur II. Quibus diebus Parochi teneantur celebrare pro populo. 325. Vide satis

cita à Bened. XIV, super Missa Parochorum. 326. Super Missa conventuali. 327. De obligatione celebrandi Missas votivas promissas sub stipendio. 328. De obligatione celebrandi loco, et tempore designato à fundatore. 329. Quid, si Episcopus dispenset. Et an possit dari præscriptio ab obligatione Missarum. 330. De obligatione Beneficarii celebrandi Missas præscriptas et celebrandi per seipsum. 331. De reductione Missarum. An Episcopus possit eam facere. Et an moderari Officia, et eleemosynas Anniversariis annexa. 332. An Beneficarius possit aliquando celebrare pro suis propinquis, aut amicis, vel omittere Missam propter reverentiam. 333. An Capellanus ægrotans teneatur per alium satisfacere Missis. De 30 Missis Gregorianis. An liceat stipendium accipere pro prima Missa, quam Neo-presbyter celebrat cum Episcopo. (Remissive ad num. 829. vers. *An autem.*)

DUBIUM II. — *Cujus sit applicare fructum Sacrificii.* 130

334. A quo applicandus sit fructus Missæ. An Religiosus valide Missam applicet contra voluntatem Prælati. 335. Applicatio debet fieri ante celebrationem. Quæritur I. An sufficiat applicatio habitualis. Quæritur H. An, si quis accipit stipendia à diversis, sufficiat applicare Missas pro eis in confuso. 336. Quid, si applicatio nulli fiat, vel incapaci. 337. An valeat applicatio conditionata. Et an applicatio facta pro primo offerente sit illicita, et invalida. 338. An die Animarum possit applicari Missa pro particularibus ex stipendio. 339. De altari privilegiato. Quæritur I. An ad tales Indulgentias lucrandum requiratur Missa de *Requiem*. Quæritur 2. Quomodo intelligenda est clausula: *Modo in Ecclesia quotidie dicantur septem Missæ*. Quæritur 3. Quomodo Clausula: *Modo in Ecclesia non sit aliud Altare privilegium*.

DUBIUM III. — *Quando, et quoties liceat celebrare.* 135

340. An possit dici Missa ante auroram, vel post meridiem. 341. A quo tempore incipiat Aurora. An tempus tam auroræ, quam meridiei moraliter accipiendum. 342. Quid de privilegiis Regularium. 343. Casus, in quibus licet celebrare ante auroram, vel post meridiem. An in nocte Nativitatis omnes tres Missæ dici possint ante auroram. 344. An liceat anticipare Missam vel postponere ob festivitatem, vel causa itineris, vel ex dispensatione Episcopi. 345. An peccet graviter, qui celebrat ante auroram, vel post meridiem. 346. Quænam in hoc sit parvitas materiæ. 347. Quale peccatum sit celebrare ante matutinum. 348. Quid, si esset Missa conventuali, et solemnisi. 349. An liceat celebrare (et ministrare communionem) quolibet anni die. 350. An in die Cænæ Domini, et Sabbati Sancti liceat privatim celebrare. 351. An et quando liceat celebrare pluries in die. 352. An aliquando liceat interrompere Missam, vel de novo incipere. 353. An, si superveniat Princeps, vel turba peregrinorum, vel si Sacerdos recordetur alicujus impedimenti. 354. An, si urgeat necessitas propria vel aliena. 355. Quomodo Missa interrupta supplenda sit ab alio Sacerdote.

DUBIUM IV. — *Quo loco celebrandum sit.* 145

355. An et in quali necessitate liceat extra Ecclesiam celebrare. Et an in mari. 357. An et quando liceat celebrare in Oratoriis ex dispensatione Episcopi. Licet I. in Oratoriis benedictis. II. in Oratoriis Communitatum. III. in Oratoriis erectis in Palatiis Episcoporum. 558. An Episcopi possint celebrare in domibus privatis. 359. An possint dispensare, ut aliquando in illis celebraretur. Notandum I. Privilegium non perit per mortem Papæ, vel Episcopi. Notandum II. Quid, si Privilegiatus mutet habitationem. Notandum III.

Quibus diebus non liceat celebrare in Oratoriis privatis. Et an Regulares, vel Episcopi possint celebrare in domibus privatis, præter Missam in indulto concessam. 360. An Religiosi possint ex privilegio celebrare in quocumque altari portatili. 361. An semper peccent mortaliter celebrantes in Ecclesia violata. Et an aliquam pœnam incurrant. 362. An polluantur Oratoria non benedicta. Et an Sacristiæ, cryptæ, etc. 363. A quibus Ecclesia debeat reconciliari. 364. Quomodo crimen, per quod polluitur Ecclesia vel cæmeterium, oporteat esse notorium. Quando Ecclesia polluitur per homicidium. An Ecclesia violetur, si vulnus intra eam infligatur, et mors (sive effusio sanguinis) sequatur extra. 365. Quando Ecclesia polluitur per effusionem sanguinis, vel seminis. 366. Quando per sepulturam excommunicati, infidelis, vel hæretici. 367. Quando per destructionem Ecclesiæ. 368. Quomodo fiat execratio rei consecratæ, nempe Ecclesiæ, altaris, calicis, et vestium. Vide de execratione Ecclesiæ. 369. De execratione altaris, et 1. Si lapis removeatur. 2. Si frangatur. 3. Si spoliatur sepulchrum. Dubitatur 1. An Reliquiæ Sanctorum sint necessariæ ad consecrationem altaris. Dubitatur 2. Quid, si frangatur sigillum, vel removeatur sepulchrum. 370. De execratione calicis. Dubitatur I. An excretur calix, si destruat inauratio. Dubitatur 2. An calix de novo inauratus nova indigeat consecratione. Dubitatur 3. An liceat celebrare in calice numquam inaurato. 371. De execratione vestium.

DUBIUM V. — *Quæ sint requisita ad Missam.* 165

372. Prænotantur quæ sunt præscripta in rubrica. 373. I. requiritur *altare consecratum*. 374. II. *Mappa* triplex. 375. Dubitatur 1. An sufficiant duæ mappæ, vel una duplicata. Dubitatur 2. An mappæ debeant esse benedictæ. Dubitatur 3. An tam mappæ, quam corporale debeant ex lino confici. 376. III. *Vestes sacræ, et mundæ*. 377. Dubitatur 1. An sit mortale celebrare sine stola, manipulo, aut cingulo. Dubitatur 2. An ob metum mortis liceat celebrare sine ulla veste sacra. 378. Dubitatur 3. An Prælati Regulares possint sacras vestes benedicere. (Vide etiam n. 381.) Dubitatur 4. An Episcopi possint aliis delegare licentiam benedicendi vestes. Dubitatur 5. An color vestium sit de præcepto. 379. IV. *Calix et patena consecrata*. 380. An calices, vestes, etc. remaneant consecrata, vel benedicta, si quis in eis celebret. 381. An Abbates possint benedicere calices, paramenta, etc. etiam pro Ecclesiis alienis. 382. Quibus sit licitum tangere vasa sacra, corporalia et vestes. 383. De *pyxide*, et materia ejusdem, vel calicis. 384. Dubitatur 1. An pyxis debeat consecrari. 385. Dubitatur 2. An debeat benedici. 386. V. *Corporale benedictum*. 387. Quibus liceat lavare corporalia. Et an aqua lotionis omnino mittenda sit in sacrarium. 388. VI. *Palla* linea. An sit mortale celebrare sine palla vel ea non benedicta, et an liceat duas pallas adhibere. 389. VII. *Purificatorium*. An hoc debeat esse benedictum. 390. VIII. *Missale*. An liceat in necessitate celebrare sine Missali vel cum Missali Ritiis diversi. 391. IX. *Minister* masculus. Dubitatur 1, quale peccatum sit celebrare sine ministro. 392. Dubitatur 2. An peccet graviter Sacerdos celebrans ministrante vel respondente femina. 393. X. *Crucifixus*. Dubitatur 1. An sit mortale celebrare sine cruce, aut crucifixo. Dubitatur 2. An manente in altari magna imagine crucifixi, alia crux requiratur. Et an crux, et aliæ imagines Sanctorum debeant esse benedictæ. 394. XI. *Candellæ* ex cera. Dubitatur 1. An liceat celebrare cum candellis ex sebo, vel oleo. Dubitatur 2. An cum uno lumine cereo. Et an cum quatuor candellis. 395. XII. *Antependium, pulvillus, bursa, velum, et manutergium*. 396. XIII. *Capitis nudatio*. 397. Dubitatur 1. An sit mortale celebrare capite cooperto. Quid, si adsit causa sic celebrandi. 398. Du-

bitatur 2. An liceat celebrare cum cæsarie ficta. 399. An Rubricæ Missalia sint directivæ, vel Præceptivæ. 400. An sit mortale omittere cæremonias leviores in notabili parte. Et quantum temporis sit in celebratione insumendum. Monitum. 401. An omnia Decreta S. C. Rituum rigore obligent. 402. An liceat celebrare nudis pedibus, aut cum baculo, etc. 403. De omissione partium Missæ. Et an repetenda om'issa. 404. De partibus ordinariis omissis. 405. Quæ omissio sit mortalis, et signanter in Canone. 406. Quæ vero sit tantum venialis. 407. Quæ mutilatio sit mortalis. 408. De purificatione calicis facienda. 409. De partibus extraordinariis omissis; et signanter de lotionem manuum. 410. Dubitatur 1. Quomodo peccent Regulares nomanantes in Canone nomen Generalis vice Episcopi. Et quinam Episcopus nominandus. Dubitatur 2. An peccet omittens Orationes ante vel post Missam. Dubitatur 3. An peccet omittens orationes ad vestes. Dubitatur 4. An peccet Sacerdos non recitans in Missa solemnî, quæ cantantur à Choro. Dubitatur 5. Quomodo peccet celebrans voluntarie distractus. 411. Quomodo peccet Sacerdos addens aliqua in Missa. 412. An liceat dicere Missam ante Matutinum et Laudes. (Remissive ad n. 347.) 413. De iis, quæ voce alta, vel submissa dicenda sunt. 414. Dubitatur 1. An peccet ita submisso celebrans, ut nec seipsum audiat. 415. Dubitatur 2. An peccet recitans submisso, quæ alte dicenda sunt. 416. An sit mortale alte dicere, quæ submisso sunt recitanda. 417. An et quando liceat mutare Missam. 418. In quibus diebus prohibeantur Missæ votivæ. 419. In quibus vero permittantur. Et an tunc pro arbitrio passim dici possint. 420. Quæritur I. An sit mortale dicere Missam votivam in diebus vetitis. 421. Quæritur II. Ob quas causas in dictis diebus possint dici Missæ votivæ. 1. Ob necessitatem publicam. 2. Si in illa Ecclesia celebretur festum duplex. 3. Si exponatur SS. Sacramentum. 4. Si præsens sit cadaver, vel dicenda sit Missa anniversaria. 422. Quæritur III. An obligatus dicere Missam votivam satisfaciatur, si dicat diei propriam. 423. Quæritur IV. Quænam sint advertenda circa modum dicendi Missas votivas. Et 1. De numero Orationum. 2. De Missis habentibus introitum particularem, etc. 3. De Missis Beatorum concessis alicui Ordini, vel loco. 4. De Missa SS. Trinitatis, Angelorum, Spiritus Sancti, B. V. Mariæ, et de Requiem. 424. Afferuntur aliqua Decreta magis notabilia circa Missarum celebrationem. Quæritur hîc obiter, quanam ex causa liceat exponere SS. Sacramentum. v. *Refert*. Deinde quæritur, quibus in Ecclesiis possit asservari Sacramentum Eucharistiæ. *Ibid.* v. *Hic ultimo loco*.

TRACTATUS IV.

DE SACRAMENTO PŒNITENTIÆ.

CAPUT I. — De essentia hujus Sacramenti. 209

DUBIUM I. — Quæ sit ejus materia, et forma? *Ibid.*

425. De materia et forma hujus Sacramenti. Vide quæ de his habentur apud Busembaum. 426. Monitum ad Confessarios. 427. De materia remota. Dubitatur 1. An mortalia commissa in susceptione Baptismi sint materia hujus Sacramenti. Dubitatur 2. An peccata alias confessa sint materia sufficiens hujus Sacramenti. 428. De forma. Quæritur I. An forma hujus Sacramenti consistat in verbis, et possit proferri in absentem. 429. Et quænam præsentia moralis pœnitentis requiratur. 430. Quæritur II. quænam forma in hoc Sacramento sit proferenda. Dubitatur 1. In quibus verbis consistat essentia for-

mæ. Et an necessarium sit verbum *te*. Dubitatur 2. An verba, à peccatis tuis. Dubitatur 3. An verba, in nomine Patris, etc. Et an preces adjunctæ. Dubitatur 4. An per verba *te absolvo*, possit Sacerdos absolvere simul à peccatis, et à censuris. 431. Quæritur III. An possit valide et licite dari absolutio sub conditione. 432. Causæ justæ absolventi sub conditione.

DUBIUM II. — Quæ contritio requiratur? 21

433. Vide quæ habentur apud Busembaum de dolore, et proposito.

§ I. — De questionibus ad Dolorem pertinentibus? *Ibid.*

434. Quid sit Pœnitentia ut virtus, et quid ut Sacramentum? 435. Quæritur I. An contritio consistat in dolore, vel in detestatione. 436. Quæritur II. Ex quo motivo elicienda sit contritio. 437. Quæritur III. Quando obliget præceptum contritionis. Dubitatur 1. An obliget extra periculum mortis. Et an ejus dilatio sit speciale peccatum. Dubitatur 2. An qui in articulo mortis confessus sit cum attritione, teneatur deinde elicere contritionem. Dubitatur 3. An præceptum contritionis obliget in diebus festis. 438. Quæritur IV. An ad justificationem requirantur singulæ contritiones ad singula peccata. 439. Quæritur V. An in confessione requirantur explicite actus fidei, et spei. 440. Quæritur VI. An in Sacramento sufficiat attritio sine amore prædominante. 441. An quælibet contritio deleat peccatum extra Sacramentum. 442. Et an peccatum possit consistere cum charitate prædominante, si sit remissa. Solvuntur objectiones, ubi probatur, amorem inchoatum includi in attritione. 443. Quæritur VII. An sufficiat attritio ex metu pœnarum temporalium. 444. Quæritur VIII. An Sacramentum Pœnitentiæ possit esse aliquando validum et informe. 445. Quæritur IX. An dolor debeat præcedere ad Confessionem. 446. Quæritur X. Per quantum temporis actus doloris moraliter perseveret. 447. Quæritur XI. An pœnitens debeat elicere actum doloris cum intentione se confitendi. 448. Quæritur XII. An, qui confitetur peccatum oblitum statim post absolutionem, teneatur novum elicere dolorem. 449. Quæritur XIII. Quomodo eliciendus sit dolor in Confessione venialium. Dubitatur 1. An sit mortale confiteri venialia sine ullo dolore. Dubitatur 2. An in Confessione venialium sufficiat dolere de uno peccato sine alio. An sufficiat dolere de frequentia venialium. *Ibid.*

§ II. — De questionibus pertinentibus ad Propositum? . . . 219 et 244

450. Quæritur I. An sufficiat propositum virtuale sive implicatum. 451. Quæritur II. Quæ sint conditiones requisitæ ad verum propositum. Et sunt I. Ut sit *firmum*. Quid, si pœnitens credat, certo se relapsurum. II. Ut sit *universale*. An requiratur universale propositum de mortalibus. III. Ut sit *efficax*. 452. Quæritur III. Quomodo se gerere debeat Confessarius cum iis, qui sunt in occasione peccandi. Dubitatur 1. Quotuplex sit occasio, et quotuplex periculum peccandi. Et quæ occasio vitari debeat. 453. Dubitatur 2. An possit absolvi, qui non vult amovere probabilem peccandi occasionem. 454. Dubitatur 3. An, qui est in occasione proxima voluntaria, possit semel vel iterum absolvi. 455. Dubitatur 4. An possint absolvi qui sunt in occasione proxima necessaria? præsertim causa suæ artis vel officii. 456. Sententia tenenda circa absolutionem his differendam. 457. Dubitatur 5. An possit absolvi, qui in occasione necessaria, adhuc remediis adhibitis, eodem modo fuerit relapsus. 458. Annotatur doctrina S. Caroli Borromæi. 459. Quæritur IV. Quomodo se gerere debeat Confessarius cum consuetudinariis ex intrinseca fragilitate. Et quomodo cum recidivis. An recidivus possit pluries absolvi sine signis ex

traordinariis. 460. Quæ sint signa extraordinaria. 461. Quæ certitudo dispositionis pœnitentis sufficiat ad eum absolvendum. 462. An liceat differre absolutionem pœnitenti disposito sine ejus consensu. 463. An expediat, vel ne, sæpius differre absolutionem. 464. Cur potius differenda sit absolutio iis, qui sunt in occasione extrinseca, et non recidivis ex fragilitate intrinseca.

DUBIUM III. — *Qualis confessio requiratur.* 267

ARTICULUS I. — *An debeat esse integra materialiter.* Ibid.

465. Quæ sit integritas materialis. 466. Quantum extendatur numerus, dicendo, *plus, minus*. Et quomodo exquirendus numerus in consuetudinario. 467. An sint necessario explicandæ circumstantiæ aggravantes. 468. Quæritur I. Quot sententiæ sint in hac questione. An in furto explicanda sit quantitas. 469. Dubitatur 1. An incestus cum consanguineis differat specie ab incestu cum affinis. 470. Dubitatur 2. An in peccato incestus cum consanguineis explicandi sint gradus consanguinitatis. 471. Plura notanda circa examen conscientiæ, et integritatem Confessionis. 472. An peccata mortalia dubia necessario sint confitenda. 473. Dubitatur 1. An teneamur confiteri mortalia positive dubia. 474. Dubitatur 2. An mortalia negative dubia. 475. Quid, si quis velit Eucharistiam recipere. 476. Quid, si quis sit scrupulosus, vel timorata conscientiæ. 477. Dubitatur 3. An teneatur quis confiteri aliquod mortale in dubio, an illud sit confessus. 478. Dubitatur 4. An, qui confessus est mortale uti dubium, teneatur repetere, quando certum agnoscit. Quid, si pœnitens post Confessionem sciat, materiam sui peccati fuisse gravem, sed ipse nullo modo id noverit tempore, quo peccatum commisit.

ARTICULUS II. — *Quando sufficiat Confessio integra formaliter.* 282

479. Quæ sit integritas formalis. Et quis censeatur physice impotens ad integritatem materialem. I. Mutus. An hic teneatur confiteri scripto, aut per signa. II. Surdus. III. Ignarus idiomatis. An hic teneatur confiteri per interpretem. IV. Moribundus. 480. An absolvendus moribundus qui dat signa doloris Sacerdoti præsentem, quin possit ullum peccatum explicare. 481. An absolvendus infirmus sensibus destitutus, qui per testimonium adstantium ostendit desiderium absolutionis. An tunc absolutio danda sit absolute, vel conditionate. 482. Quid, si nullum dederit signum pœnitentiæ. 483. Quid, si fuerit destitutus in actu peccati. 484. Quando sufficiat integritas formalis ob periculum mortis. 485. An in periculo contagii possit Confessarius absolvere, audito uno peccato. 486. An tempore conflictus, vel naufragii. 487. Quis censeatur moraliter impotens. Et quid, si peccatum non possit explicari sine violatione sigilli. 488. Quinam igitur excusentur ab integritate materiali. 489. An sit obligatio confitendi peccatum, si non possit dici sine infamatione complicis. 490. Ex quibus causis liceat manifestare complicem Confessario, qui eum noscit. 491. Bulla Bened. XIV prohibens exquirere à pœnitente nomen complicis peccati. 492. Sententia auctoris, id nullo casu esse licitum.

ARTICULUS III. — *Quæ sint reliquæ conditiones Confessionis.* 294

493. Confessio debet esse vocalis. Quando liceat, aut sit obligatio confitendi scripto. 494. Debet esse secreta. 495. Debet esse vera. 496. Quando mendacium in Confessione sit veniale. 497. Quando mortale.

ARTICULUS IV. — *Quando confessio sit invalida, et quomodo iteranda.* 297

498. An valeat Confessio apud Confessarium excommunicatum. 499. An apud surdum, indoctum. An apud non audientem aliquod peccatum. 500. De

iudicio peccatorum efformando à Confessario. 501. Quando Confessio sit invalida ex parte pœnitentis. 502. Quomodo iteranda Confessio facta eidem Confessario. 503. Quid, si peccatum sit inculpabiliter omissum. An ob magnum concursum possit confessio dimidiari. 504. Quid de rusticis qui numquam explicarunt species, neque numerum. 505. Non est obligatio repetendi Confessiones, nisi constet de ipsarum nullitate.

DUBIUM IV. — *De satisfactione.* 303

ARTICULUS I. — *Quæ ejus necessitas, et quantitas.* Ibid.

506. Quomodo satisfactio sit necessaria. Et an sit venialis ejus ommissio in culpis venialibus. 507. Quibus casibus possit imponi levis pœnitentia. Et an possit minui propter illud: *Quidquid boni feceris, etc.* 508. Quando licite imponatur pœnitentia minor justo. Quanta debeat esse juxta Tridentinum. 509. An sit justa causa minuendi pœnitentiam prudens timor, ut pœnitens eam impleat. 510. Auctoritates circa hoc punctum. 511. An possit injungi pro pœnitentia ingressus Religionis, aut susceptio status conjugalis. 512. An et quando possit vel debeat imponi pœnitentia publica. 513. Dubitatur 1. An possit injungi opus aliud debitum. Dubitatur 2. An pœnitentia mox ante imposita. 514. An possit imponi opus internum. An opus pro Defunctis. An cessatio ab aliquo bono opere. An pœnitentia possit imponi post absolutionem. 515. Sub qua obligatione pœnitens teneatur acceptare, et implere pœnitentiam. 516. Dubitatur 1. An pœnitens teneatur sub gravi acceptare, et implere pœnitentiam justam. Quid, si sit gravior justo. 517. Dubitatur 2. Quid, si sit imposita pro venialibus aut mortalibus confessis. 518. Dubitatur 3. An Confessarius pro culpis gravibus possit dare pœnitentiam gravem sub obligatione levi. 519. Dubitatur 4. An tempore Jubilæi, vel indulgentiæ plenariæ Confessarius possit omittere impositionem pœnitentiæ. 520. Dubitatur 5. An si pœnitens oblitus sit pœnitentiæ, teneatur repetere Confessionem, ut eam recipiat. 521. Pœnitens implens pœnitentiam in mortali. Quæ dilatio sit mortalis in implenda pœnitentia. 522. Dubitatur 1. An existens in mortali possit satisfacere pœnitentiæ. 523. Dubitatur 2. An peccet satisfaciens in mortali. 524. An possit imponi pœnitentia sub commone, si relabatur. 525. An, transacto tempore præscripto, desinat obligatio implendi pœnitentiam. 526. An pœnitentia possit impleri per alium. 527. An pœnitentia sit implenda ante Communionem. 528. Quis et quomodo possit commutare pœnitentiam. 529. Dubitatur 1. An pœnitens teneatur eo casu repetere Confessionem. Dubitatur 2. Quid, si pœnitentia fuerit imposita pro peccatis reservatis. Dubitatur 3. An Confessarius possit commutare pœnitentiam extra Confessionem. 530. Annotantur principales Canones Pœnitentiales.

ARTICULUS II. — *De Satisfactione per indulgentias.* 326

§ I. — *Quid sit Indulgentia, et quid ad eam requiratur.* Ibid.

531. Quid sit Indulgentia. 532. Quæ causa requiratur ad Indulgentiam lucrandam. 533. Quæ requirantur conditiones. 534. Vide resolutiones: et signanter n. 9. An omnia opera fieri debeant in gratia. Et n. 10. An requiratur status gratiæ ad lucrandam Indulgentiam pro Defunctis. Et num. 19. An peccatum veniale non remissum impediat lucrari Indulgentiam quoad alia remissa.

§ II. — *Quotuplex Indulgentia, et quomodo differat à Jubilæo.* 331

535. Vide, quæ habentur apud Busembaum. 536. Annotantur sancita à

Bened. XIV, circa Jubilæum. 537. Quæritur I. An ad lucrandum Jubilæum omnia opera perfici debeant in una hebdomada. Quæritur II. An per Confessionem invalidam in Jubilæo auferatur reservatio censurarum, et peccatorum. Quæritur III. An peccet graviter qui absolutus à reservatis, postea alia opera non implet. Quæritur IV. An, qui confessus est in Jubilæo, et oblitus sit peccati reservati, possit deinde à quocumque absolvi. Et an obtinere commutationem votorum. Quæritur V. An confessus animo lucrandi Jubilæum, maneat absolutus à reservatis oblitus, si postea non lucretur. Quæritur VI. An possit absolvi, qui commisit peccatum reservatum in confidentiam Jubilæi. Quæritur VII. An possit dari absolutio ante satisfactionem partis, vel juramentum ejusdem. Quæritur VIII. A quibus casibus et censuris possit absolvi in Jubilæo. Dubitatur 1. An possint absolvi publice excommunicati. Dubitatur 2. An possit dispensari in irregularitate. 538. Quæritur IX. Qui veniant nomine infirmorum, captivorum, et itinerantium. Quæritur X. An sufficiat ad Jubilæum lucrandum oratio mentalis: aut modica vocalis. Quæritur XI. An modica eleemosyna. Quæritur XII. An satisficiat pro jejuniis injunctis implens jejunia alias debita.

